

Els supervivents

En un món de canvis constants és tranquil·litzador saber que hi ha un club dels líders que proporcionen al món continuïtat, i una diversió una mica forta.

Quan a l'Europa Oriental, cada dia un nou líder arriba al poder i en relega un d'antic al ben merescut retir, encara hi ha un grapat de vells bergants antipàtics en qui podem confiar a l'hora de restablir el sentit de la continuïtat enmig de tanta confusió. Són membres d'un club d'élite: els supervivents. Només aquells que han estat al comandament del vaixell de l'estat durant 20 o més anys poden formar-ne part com a membres. Vénen de tots els llocs del món i de tot l'espectre polític, fins i tot, alguns de fora d'ell.

El «gran home» del club és Kim Il Sung. Al llarg de 44 anys, Corea del Nord s'ha beneficiat de la presència sobrehumana i dels molts miracles d'aquest «gran líder». Tot i estar dotat amb un instint polític implacable, una visió de la diversitat envejable i una destresa admirable per a fer pols els seus enemics, no és l'únic membre del club que ha trobat útils aquestes qualitats.

Els supervivents estan orgullosos dels seus èxits, reals o imaginaris. Tanmateix no són esclaus del passat. Molts d'ells es dediquen a erigir monuments que els sobrevisquen. Per exemple, el president de la Costa d'Ivori, Houphouët-Boigny, està construint la major basílica de la cristiandat; el rei Hassan de Marroc, la mesquita més gran del món i Nicolae Ceaucescu, de Romania, està enderrocant la capital per refer-la a la seua imatge: grotesc estalinista.

A pesar dels esforços per a roman-dre en el poder, els membres del club són sovint sensibles de cor: el president

Hassan II, rei de Marroc.

de Zambia, Kenneth Kaunda, plora emocionat en els seus discursos. Es pot estar sol al cim, però aleshores, ¿què podria ser més natural que voler compartir les càrregues del liderat amb la persona més propera i volguda? Entre els qui s'agraden de mantenir-lo, el poder, en la família, hi ha Ceaucescu (i 40 persones del seu clan), Lee Kuan Yew, de Singapur, de qui es pensa que està reservant el seu fill, Kim Jong II, per succeir-lo com a «benvolgut líder». Però, com tot pare sap, una família pot convertir-se en una font de contrarietats. La caiguda, enguany, del general Alfredo Stroessner després de 34 anys al cim de Paraguai va ser planejada pel

pare de la seua nora i descrita com «una disputa pels diners de la família».

PROVAR SORT

Pocs membres del club esperen amb ansietat un retir tranquil. Alguns, com el president de Tanzània, Julius Niere-re i el fosc Ne Win de Burma, no poden suportar la idea d'anar-se'n definitivament; només es retiren per a controlar millor. Kamuzu Banda, president vitalici de Malawi, continua i continua mentre els súbdits esperen que la naturalesa segueixca el seu curs. El president de Zaire, Mobutu Sese Seko, té refugis a l'estranger, però fins ara només els ha utilitzat per a les vacances, no per a retirar-s'hi. El coronel Gaddafi de Líbia diu que mira «els darrers 20 anys com una introducció». Molts creuen que només la *baraka*, sort divina, permetrà un traspàs pacífic al rei Hassan en el seu llit. Una vegada evità de ser assassinat amagant-se en una enorme olla i una altra vegada enganyant dos pilots de combat i fent-los creure que ja l'havien derribat.

Els presidents del club creuen en *l'état c'est moi*. Molts d'ells han actuat com a comares en el naixement dels països respectius i des d'aquell moment s'han mantingut en el càrrec. L'any que ve, el president de Síria, Assad, passarà a formar possiblement part del club. Ja sembla personificar moltes de les qualitats requerides a un supervivent. Es diu que el 1980 frustrà un atemptat donant una puntada de peu a una granada i llevant-la del seu camí. Quatre anys més tard reptava un germà rebel que conduïa un tanc, cara a cara, dient-li: «¿Vols acabar amb el règim? Ací estic, jo sóc el règim».

William F. Buckley